

Budapestre vonatkozó újságcikke

725.092.1

Szerző: *G. J.*

Cím: *A Dunakorzó - 100 év előtt*

Hely: *Dunakorzó*

Idő: *1831*

Forrás: *Magyar Hírlap*

Személy

Bp. (Hely) *1938. II. 27.* (Idő) (Köt. v. füz.) (Old.)

A Dunakorzó - 100 év előtt

Ahogy Vizer táblabíró uram megálmodta

Budapest városának kétségtelenül egyik legnagyobb idegenforgalmi attrakciója a Dunaparti korzó. Fekvése, jó levegője és az onnan nyíló remek panoráma predestinálták erre. Idegenforgalmi szerveink felismerték a Dunaparti korzó varázsát és a most meginduló átépítési munkálatokkal igyekeznek — igen helyesen — azt még szebbé és világvárosiasabbá alakítani.

Ki hinné azt, hogy Budapesten már 100 esztendővel ezelőtt is foglalkoztak a Dunakorzó gondolatával? Pedig így van. Sőt nem is olyan nagy a különbség a mai elgondolással szemben, melyet az új óbudai híddal kapcsolatban most vettek tervbe.

Egy régi könyv fekszik előttem, melynek külső tábláján a következő cím olvasható:

„Szózat a Hazához a Dunatiszai Csatornáról Pest kikötőről“, a belső tábláján „Hazafiúi Nézetek 's ajánlatok Nevezetes alaptervek kivitele tárgyában a Dunatiszát egybekötő, 's hajókázható csatornáról Pest kikötőjéről“. „Irtá: Vizer István. Komárom, Nyitra, Tolna, Veszprém, Somogy s. a. t. vármegyék Táblabírája 's Diplomátikus Hiteles mérnöke s. a. t. Statikai, Dynamikai, Hydraulikai 's Technikai tekintetben, Tudományokhoz illő szólás szabadsággal.“

Exkuzálni kellett magát már a címdolgon szegény Vizer István uramnak, hogy „Tudományokhoz illő szólásszabadsággal“ íródik az, amit a Duna-Tisza csatornáról stb.-ről írni merészel. Hja, hiszen ezt az 1848 előtti idők kényszere kívánta így. Az azonban kétségtelen, hogy a Duna-Tisza csatornáról és a Dunakorzóról ez a legelső nyomtatásban megjelent munka.

Aki ellenezte a Lánchíd megépítését

A könyv roppant érdekes és hazafias érzelmektől túlfűtött. Megható, hogy az 1838-iki árvíz okozta károkon okulva, aggódva félti a szerző Pest-Buda testvérvárosokat az esetleg a jövőben megismétlődhető árvizektől. Fájjalja, hogy egy „tudós britt“ (Clark Ádám) építi a Lánchidat és nem magyar mérnökök. Különben

a Lánchíd elhelyezésével és technikai kivitelezésével egyáltalán nincs meglegedve. A szerző szerint a kétpilléres megoldás katasztrófális és arra utal, hogy az 1838. évi árvíz idején semmi sem állott útjában a zajló jégnek, mégis rettentő katasztrófát idézett elő az árvíz és aggályát fejezi ki, mi lesz akkor, ha még két pillér fogja útját állni a zajló jégnek. „Mit várhatunk akkor, midőn egy roppant munka által keletkezett két óriási mestermit, a híd oszlopok a víz sodrával ellentétben a Duna medrében léteznek“. Abban a szent meg-

győződésben, hogy a Lánchíd pillérei — szerinte — okvetlen valami katasztrófát fognak előidézni, utal a szerző az 1751. évi 14. törvénycikkre, mely szerint: „Ha valamely vízi építmény káros az árvíz erületeken, úgy azt azonnal le kell bontani.“

A szerző szerint jobb és biztonságosabb volna az egypilléres megoldás. Magát a hidat a Bomba térnél (mai Batthyány tér) kívánja megépíttetni a Duna medrének közepén egyetlen pillérrel, mely pillért egy földtöltéssel óhajtolta összekötni a Margitszigettel. De átadom a szót Vizer István uramnak: „a Dunai közép oszlopot óhajtottuk volna a sziget alsó orrával egy vonandó keskeny töltés nyelvel s mind a két felől fűzekkel vagy négyyszögű kirakott tövekkel a vízmosás ellen megóva össze-köttetni s séta helyé idomitatni.“

Mi van a Duna-Tisza csatornával

Íme a Dunakorzó elgondolása 100 esztendő előtt. Ha összehasonlítást teszünk a mai helyzettel, el kell ismernünk, hogy az építendő óbudai híddal kapcsolatban ez a száz év előtti álom beteljesül azzal a különbséggel, hogy esetleg a sziget felső csúcsáról fogják összekötni a hidat, nem beszélve arról, hogy a Margithíd is nagyon hasonlít Vizer István uram elgondolására.

A Duna-Tisza csatornáról ezeket írja: „A magyar Status gazdasági eszmék egyik legfenségesb 's legnagyobbika a Dunatiszát összefoglaló 's hajókázható már régen tervezett csatornát valhára létesíteni.“

Most pedig csapjuk be ezt a porszagú könyvet és nézzük meg, mi a helyzet ma? A „tudós britt“ jól számított, a Lánchídon vígan robognak az autobuszok, a kiszélesített Margithídon átmehetünk a szívetre és rövidesen megénül az új Dunaparti korzó.

De hol van a Duna-Tisza csatorna? Tovább álmódhatik róla jó Vizer István uram a veszprémi öreg temetőben. G. I.